

[Peter Duetoft]

det er synd for tibetanerne? Ville det ikke være smartere, om vi i Danmark sagde: Vi trækker os ikke ud af det kinesiske område, men til gengæld prioriterer vi altså hjælpen om og sørger f.eks. for, at det folk kulturelt kan overleve trods kinesernes undertrykkelse. Det synes jeg ville være en langt mere visionær måde at gøre tingene på end bare at stille sig op her og holde nogle store taler om, at når menneskerettighederne knægtes, skal vi ikke røre ved nogen som helst. Så lad os dog se, om vi ikke kan gøre det konstruktivt over for de mennesker, der bliver undertrykt, i stedet for bare at sige: Nu trækker vi os ud af det hele.

(Kort bemærkning).

Kirsten Madsen (FP):

Jeg blev meget glad for den bemærkning, der hed, at når menneskerettighederne bliver knægtet, skulle man bruge et hjælpesystem, der gik uden om regeringerne. Fremskridtspartiet kan fuldt ud tilslutte sig, at private personer, der beslutter sig til at ville underkende, at menneskerettighederne bliver knægtet, fordi det synes, det er vigtigere at tjene penge, laver den slags forestillinger med private midler bagefter.

(Kort bemærkning).

Ahlmann-Ohlsen (KF):

Jeg vil gerne på Det Konservative Folkepartis vegne takke regeringspartierne ved hr. Peter Duetoft for et tilsagn om at indgå i en dialog om, hvordan vi fra dansk side særskilt kan yde en hjælp til Tibet.

Hanne Severinsen (V):

Jeg vil gerne begynde med at takke de to ministre for nogle udmærkede redegørelser, som viser, at der heldigvis stadig væk er bred enighed om FN-politikken her i Danmark.

Som et lille land er vi særlig afhængige af omgivelserne; derfor har kollektiv sikkerhed altid været Danmarks første prioritet. Efter Første Verdenskrig håbede vi på Folkenes Forbund, som imidlertid hurtigt fjernede sig fra de reelle magtforhold i verden. Denne erfaring var begrundelsen for, at FN fik både en generalforsamling med »ét land, én stemme« og et sikkerhedsråd med stormagtsveto. Men Sikkerhedsrådet blev lammet, bortset fra det korte

intermezzo med Koreakrigen, og Danmark måtte derfor basere sit ønske om sikkerhed på NATO.

FN's generalforsamling var i mange år præget af gold Øst-Vest-konfrontation og af, at den tredje verden havde flertal for resolutioner, der ingen indflydelse fik, fordi de reelle stormagter ikke var med. For Danmark betød det, at FN alene blev stedet, hvor vi og de øvrige nordiske lande kunne føre en høj profil over for ulandene, men konflikter og nedrustning var desværre en årlig dans på stedet ved generalforsamlingen.

Men så kom Murens fald og afslutningen på den kolde krig efterfulgt af Golfkrigen. Sikkerhedsrådet var pludselig beslutningsdygtigt, og især USA viste sig rede til at sætte magt bag beslutningerne. En ny verdensorden med FN som kollektivt sikkerhedsinstrument syntes inden for rækkevidde. Således er der i de seneste år blevet iværksat lige så mange aktioner som i de foregående 40 år.

Danmark er et af de lande i verden, der forholdsvis sender flest styrker til den brede vifte af aktionstyper, der efterhånden er blevet udviklet i en skala fra fact-finding missions, forebyggende aktioner, fredsbevarende aktioner, troppeudsendelser og til egentlige kapitel 7-aktioner. Med den nye danske internationale brigade vil vi forhåbentlig blive endnu bedre forberedt til fremtidige aktioner.

I dag har FN indhøstet erfaringer. Verden er blevet usikker på en ny måde. Fortidens skeletter vælter ud af skabene. Elendige stormagtsdiktater fra tiden før og efter Første Verdenskrig og uløste konflikter, der blev dybfrosne under den kolde krig, popper op. Historien vender tilbage, og gamle fjendebilleder tages op, pudses af og udnyttes af nye demagoger, der er på jagt efter en billig platform.

I det multikulturelle Bosnien, hvor man før kunne fejre hinandens helligidage og var så indgiftede, at mange knap nok vidste, hvor de hørte til, er det jo lykkedes at skabe kollektiv paranoia blandt alle tre grupper. Bange mennesker oppiskes til had og til grusomheder, vi nu daglig konfronteres med af medierne.

Gamle landkort over Øst- og Centraleuropa – ja, over hele verden for den sags skyld – viser, at konflikterne er uden ende, hvis alle fortidens synder skal hævnnes og alle historiske krav skal gennemføres.